

SZERDA

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.

A szerkesztőség kéziratok viz- Előfizetések és hirdetések a
szabadására nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

A csehek ujra felemelik a kezüket.

Csehországban nemzeti gesztus lett a kézfelemelés. Az összes frontokon bemutatták ezt a gesztust a cseh ezredek, felemelték a karjukat s átsétáltak az ellenséghez. Ezt a gesztust gyakorolják most az otthoni fronton is. A cseh nemzeti színház jubiláris ünnepségére Prágába sereglettek a szláv elemek és ezt az ünnepséget a legvakmerőbb hazaáruló propaganda céljára használták fel. A Prágába gyűlt cseh délszláv és lengyel ujságírók együttes értekezletet tartottak, melyen ünnepélyes fogadalmat tettek, hogy a cseh nemzet szabadságáért mindenkor az első vonalban fognak harcolni. „*Fel-emeljük a kezünket — mondják az összeesküvők — és ünnepélyesen kötelezzük magunkat, hogy a fogadalmat megtartjuk s minden erőnket a szent cél szolgálatába állítjuk.*”

A cseh nemzeti színház ötven éves jubileuma tehát Ausztria hatalmas politikai botrányává lett. A monarchia minden részéből ezrével zarándokoltak a szláv elemek Prágába. Elmentek Ausztria szlovénjei, részt vett ott a lengyel küldöttség egy volt lengyel miniszter vezérlete alatt.

Sokan jöttek — szerbek és horvátok — Dalmáciából, Boszniából, Horvátországból és a magyar Bánátról s tótok a magyar Felvidékről. A zágrábi színház díszelőadást rendezett ebből az alkalomból a testvéri együttérzés bizonyosságául.

A hatóság pedig — mit tehetett egyebet — mivel ezt a készülő nagy tüntetést megelőzni nem tudta, — utólagosan konstataulta az eddigi tüntetések hazaáruló jellegét s eltiltott minden összejövetelt és felvonulást s a délszláv egyesületek kiküldötzeit kötelezte, hogy azonnal hagyják el Prágát.

Igy a hü csehek. Majd négy évi majdnem állandó hazaáruló tevékenység után elérkezettnek látják az időt, hogy működésük jutalmát kérjék. A legnagyobbat, amit nemzet elérhet: a

nemzeti önállóságot, függetlenséget. Magyarországon is készül a nemzeti jutalom: szavazati jogot adunk a hősöknek. Mi kell még, édes magyarom? Kapsz rongyos köpenyed fölé egy medáliát és szavazati jogot!

Ember Géza főispán temetése.

Nagy gyászpompával, óriási részvét mellett kísérték utolsó útjára hétfőn Nagyvárad város főispánjának Ember Gézának haló portait. Már a kora délután özönlött a közönség a városházához, ahol a teljesen gyászbavont előcsarnokban, nehéz masszív bronzkoporsóban szebbnél-szebb koszorúkkal, déli növényekkel és égőgyertyáktól környezve nyugodott az elhunyt.

Majd sűrű rajokban jöttek a különböző hivatalok, testületek képviselői, akik a rendőrség által vont kordonon belül és a lépcsőházban foglaltak helyet, míg a nagy közönség kordonon kívül ezrével foglalt állást. — A holttest körül diszruhás rendőrök és a Concordia disztestőrei állottak sorfalat.

Közvetlen a koporsó mellett az özvegy leányával és a többi rokonok voltak.

A temetésen résztvettek közül a következőket jegyeztük fel:

Malatinszky Lajos főispán, Karácsonyi János püspök, dr Vucskics Gyula kanonok, Rimler Károly polgármester és Lukács Ödön főjegyző, a törvényhatósági bizottság és a városi tisztviselői kar élén, Keszthelyi Zoltán Baranyi András, Balogh János, Werner Kálmán, Pallay Lajos a vármegye képviselőjében, Lábán Lajos elnök vezetésével a kir. ítélőtábla bírói kara, a törvényszéki bírák Móré Pál táblabíró, a járásbírók Bajor Antal táblabíró vezetésével, Staniszlavszky Adolf kir. főügyész, Baróthy Pál főügyészhelyettes, dr Thury Endre kir. ügyész, dr Thury Kálmán az ügyvédi kamara elnöke, Materny Imre, dr Kecskeméti Lipót, Siket Traján, — Németh István, Singlár Gyula, Salomon altábornagy, Bozók Gyula honv. alezredes, Kuun alezredes, Hevessy Zoltán őrnagy a négyes honvéd pótzászlóalj parancsnoka, — Cserey alezredes az 1. huszárezred pótkeretének parancsnoka, Vámos, Frank őrnagyok, Varró Domokos az államépítészeti hivatal, dr

Vass Bertalan a tankerületi főigazgatóság Vasady Lajos a tanfelügyelőség, dr Moskovits József, dr Sarkady Lajos, Schwarcz Izidor, Sztarill Ferenc a keresk. kamara képviselőjében, Czeglédy Jeremiás az ipartestület tagjaival, továbbá dr Adorján Ármin, Bakó Bálint, Balogh Döme, Bognár Sándor, — dr Barta Andor, Boros Jenő, Butyka Lajos, dr Blayer Endre, Biró Márk, Cserey Dezső, Csathó Jenő, Csanády Ákos, Cser János, dr Dési Géza, dr Demetrovits Elek, dr Debreceni Lajos, Elek Mór, dr Edelmann Menyhért, Faltai Andor földbirtokos, dr Fried János, Friedländer Sámuel, Frieeländer Ernő, dr Fráter Imre, Farkas István, Gyepes Imre, Gilureiner Adolf, dr Grósz Menyhért, Gedeon Alajos, dr Gyémánt Jenő, dr Gyöngyössi István, Horváth Árpád, Hblász Gyula, Hiemesch Frigyes, Incze Lipót, Jungreis L., dr Krüger Aladár, dr Károly Irén, Kelen Béla, dr Kabos Béla, Kozáry Gyula, Krammer Károly, Kellner György dr Kotzó Jenő, Kerekes Manó, Kiss Dávid, dr Kazay Kálmán, dr Kassay Kálmán, Kereszty Kornél, Kormos József, dr Kádár Elek, dr Láncai József, Láng József, Lebovics Rudolf, Leitner Márton, dr Lestyán Endre, Leitner László, Láng Jakab, Marosi Gábor, Mertz János, Murezsán Valér, dr Mazurek Gyula, Marosi József, dr Nagy Mihály, dr Olasz Béla, dr Örley György, Olasz Elemér, Padala Pál, Papp György g. kel. lelkész, dr Papp Károly, dr Popper Ákos, dr Percel Adolf, Rákos Vilmos, Rednik Gábor, lovag Sperker Ferenc, Stark Gyula, Székely Sándor, Smazsenka Ernő, dr Schiff Ernő, Sonnenfeld Gusztáv, Schustek Adolf, Schwarcz Jakab, Sztachó Szevér, Sztachó Károly, Tóth Imre, Tátray Sándor, Tulbure György Török Gyula, dr Várnai Ferenc, Várad Ignác, dr Várad Ödön, Vass János, Weiterschütz János, Weinberger Lajos, Wertheimstein Viktor, dr Zigre Miklós stb.

A temetési szertartást Imrik S. Zoltán tb. kanonok végezte a káplánok segédletével.

A beszentelés után megindult az impozáns gyászmenet a Szent László hidon át Olasziba. A gyászmenetet a diszbeöltözött rendőrség nyitotta meg, majd a keresztvivő, a négy lovas koszorus kocsis és a papság következett. A holttestet a hatfogatu barokstílusú remek gyáskocsi vitte. A gyáskocsi után a rendőrtisztek, a városi tisztviselők

Megnyilt az új molykár ellen védő és nyaraltató intézet!

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni a szörmeáruházzal kapcsolatos, teljesen e célra ujonnan, modernül berendezett és most megnyitott molykár elleni megóvó biztosító intézetemre és nyaraltató vállalatomra.

Elfogadok nyári gondozásra bármely értékes szörme-áru, ruhát, függönyt és szőnyeget felelősség és jótállás mellett. Saját javító műhely.

Molykár ellen megóvandó szörme és ruhadarabok a Rimanóczy-utca 2. sz. alatti Kolosváry-palotában levő szörme-üzletben vétetnek át. **Leichner József** szücsmeister. Telefon 16-56.

haladtak. A gyászmenetet hosszú kocsisor és ezrekre menő közönség zárta be. A Rákóczi uton is rengeteg közönség nézte végig a gyászmenetet, mely az olasz temetőbe vonult, ahol az elhunytat a város által felajánlott diszshelyen hantolták el, néhai Hlatky Endre főispán sírja közelében.

A remek koszoru szallagjain a következő feliratok voltak:

Felejthetetlen férjemnek — Annuska. Drága jó Apánknak — Géza és Ilonka. Felejthetetlen Gézánknak — Mariska, István és Kató. Felejthetetlen Gézánknak — Anna és Miska. Nyugodjon békében — Wagnerék. Szeretett Főispánjának — Nagyvárad város közönsége. Szeretett díszelnökének — Szombati asztaltársaság. Szeretett fiámnak — Mamuka. Ember Gézának — a Demokrata párt. Felejthetetlen nagyrebcsült barátjuknak — dr Dési Géza és családja. Igaz szeretettel barátjának és iskolatársának — Nagy Márton. A cs. és kir. 1. ső számú huszárezred tisztikara. Felejthetetlen jó keresztapának — Irma. A legjobb embernek — Hartman Sándor és neje. Sándor. Tiszteletünk jeléül — Wiesel Salamon. Az igaz demokratának — Kohn Géza.

A rendkívül díszes, impozáns temetést Veiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata elismerésreméltó kiállítással, nagy figyelemmel és pontossággal rendezte.

A részvét.

A főispáni hivatalnál és Rimler Károly polgármesternél részvétüket fejezték ki: dr Radu Demeter gör. kath. püspök, lovag Sperker Ferenc püspökségi jószágkormányzó, az Irgalmas rend Rontskevits F., Duzelm perjel által, Németh István kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, Padala Pál, Schilling Árpád dr ezredorvos, Fuchs Bernát főrabbi, Leitner Lázár (az orth. izr. hitközség képviselőjében), Zucker József, Freund Lajos, Ullmann Mór, Gellis Gyula, Fehér Dezső, a cs. és kir. 34. tábori tüzérezred képviselőjében Kellner Ernő hadnagy és Pelle János dr zászlós, id. Debreczeny Lajos stb.

A főispán halála alkalmából a nagyváradai gyógyszerészek 600 keronát adtak a háborúból hazatérő hősök felségítésére s azt a főispáni hivatalhoz juttatták Csanda Endre és Németh Pál gyógyszerészek.

Belgrádi levél.

Egy napi séta a meghódított fővárosban.

Belgrád, 1918. május hó.

Már reggel 7 órára járt az idő, a mikor befejeztük reggelinket a Park Hotel kávéházban.

Kiállok a kapuba és figyelem a jókor reggeli utca életét. A szálloda kapujával szemben egy művészi szép bronz szobor áll. Egy rövid térdnadrágos, csattos cipőjű, parókás és három szegletes kalapu alak. Bal hóna alatt egy csomó kötetlen könyvet illetve írást szorongat, míg jobbát mintegy kézzszorításhoz nyújtja előre a kecses tánc lépésben megmintázott alak. Frakkyszerű hosszú kabát van rajta és egészen azt a benyomást teszi, mintha valamelyik, udvari táncmestert ábrázolná. Éppen tanakodunk rajta, hogy ki lehet ez, a mikor a szálloda emeletéről leszóló szerb szobaasszonytól megtudjuk, hogy Orenovicz szerb költőnek a szobra előtt állunk.

Közvetlen a szálloda mellett levő Kalimegdán park is kezd megélni. A különböző hivatalokba siető tisztek — az isko-

lákba igyekvő gyermekek és ifjak haladnak el mellettünk. Itt ott már egy gyermek kocsit toló dada is feltűnik és apró gyermekek játszadoznak a padok körül. Most a szálloda melletti összelövődött házromokat is jobban megfigyelhetjük.

Egy egész hosszú házornak hiányzik a fedele, és csak az összerepedezett füstös falak meredeznek az égnek. A volt padozat helyén sűrű fű és gaz burjánzott föl a szobákban, melyek egyikében egy csomó libát látok legelni.

Egy másik plafond nélküli szobában a keresztben kihuzott köteleken harisnyák és fehér ruhák vannak száradás végett kiakasztva. Egy kis lányka őrzi a libákat és gondtalanul máskál a veszedelmes romok között — a düledező falak tetején. Innét indul Topzider felé is a villamos. Ugy látszik, hogy sokan már reggel fölkeresik ezt a szép kis völgyet, mely a belgrádiak legkedveltebb kiránduló helye. A 20 percenként induló villamos kocsik már a reggeli órákban is megtelnek utasokkal. Szép egyenes utcán haladunk a város középpontja felé. Kutató szemekkel figyeljük az egyes épületeket, de alig alig találunk egyet kettőt, mely ne szenvedett volna az ágyu vagy puskatütztől. Igen sok ház kívülről első pillanatban teljesen épnek látszik és csak ha jobban szemügyre veszi az ember, látja, hogy micsoda rettenetes pusztítást vitt véghez benne a beléje csapódott gránát.

Nem egy ilyen gránátverte házat láttunk, melynek mind a két avagy 4 emeletét is átütötte egy nehéz gránát — úgy, hogy most a földszintes helyiségből a plafond felé tekintve az eget lehet látni.

Különösen a hirhedt Moszkva szállodában lehet ezt jól megfigyelni, melynek mind az 5 emeletén keresztül vágta a gránátok, sőt egyesek még a pinczébe is lehatoltak. — Külsőleg ez a hatalmas épület is csak keveset szenvedett, de annál nagyobbak a belső károk.

Az épület egyik szárnya azonban, mely a Balkán szállodával van szemben, meglehetősen épen megmaradt, úgy hogy a nagy kávéházi helyiség is, melyben most a K. u. k. Offiziers und Beamten Kasinó ültötte föl tanyáját — teljesen jól használható.

Közvetlenül a Moszkva szálloda melletti 4 emeletes palotának a két felső emeletét azonban teljesen lesodorta a gránát zápor. A két csonka emelet fölött a Moszkva szálloda tűzfalán, még tisztán lehet látni a lesodort két emeletnek a helyét, sőt még egy darabka tetőzet is megmaradt fönt a magasan.

A város központjában az u. n. Terazzijén, egy tágas téren áll, ez az elegáns modern és minden kényelemmel berendezve volt Hotel, mely a belgrádiak büszkesége volt. — De minden csak volt! Mert bizony ki tudná azt megmondani, hogy a nagy német birodalom melyik zeg zugában vannak most szét-szórva értékes berendezési tárgyai?

Sok-sok törött ablakot látni Belgrádban. A rettenetes ágyuztatás légnyomásának az emlékei ezek. Egy elegáns uri házat veszek most szemügyre. Egyetlen egy ablak sem ép rajta. A földszint és a két emeletnek ablakai deszkákkal vannak beszegezve. Az egyik ablakon egy függöny szárnyát lobogtatja a szél.

Ugy látszik, hogy ennek belsejében van még valami. Hát a gazdája vajon hol van? Egy szerb tábornoknak a háza.

Bejártuk a Konaknak a szerb királyi palotának is csaknem összes szobáit. Külsőleg a konak is alig szenvedett valamit, de belsejébe bevágott jó egynehány gránát. — Petár király hálószobájában is egy mély lyuk tángong a parketta roncsai között, a mennyezet pedig a kék égboltot látni. — A királyi ágy mellett volt titkos ajtó teljesen sértetlen maradt.

A könyvtár szobában bokáig járunk — szétépett papírok és rongyok között. Nincs már értékes dolog közöttük. Széthordták azt

már réges-régen. — A multkoriban az egyik tisztnak az üzletben sajtot csomagoltak be okiratba, mert Petár király és Pasicsnak sajátkezü aláírása volt rajta.

A hatalmas ebédlőteremben még ott állanak a monumentális kredencek vázai, de a fafaragványos faburkolatok és globelinek csupán a helyei láthatók még. A trónteremben rendezett széksorokat látunk és egy csinos kis oltárt, melyet már a mieink állítottak oda fel.

Itt van minden vásár- és ünnepnapon a hivatalos róm. kath. istentisztelet katonáink számára. Széttört aranyos butorok maradványai hevernek szerteszét a kórusnak használt karzaton. Egy megnyuzott karosszéken még látható a széleken, hogy milyen színű selyemmel volt behuzva.

A fogadóteremben éppen egy kiállítás nyílt meg hadijelvényekből jótékony célra. Recseg-ropog lábaink alatt az a hatalmas, fából készült és művészi faragványokkal ellátott kettős feljárati körlepcsőzet, melyen az előcsarnokba lejövünk. A vörös selyem baldachin a szerb sassal még ott van fölötte — de egy pár lyukat ez is kapott.

A konak parkja gondozatlan, bár sohasem lehetett valami különös. Most jótékony célt szolgáló kerti ünnepélyeket szoktak benne tartani.

Most is mindenütt nagy plakátok hirdetik a Károly király-alap javára rendezett kerti ünnepélyt. A volt szerb kultuszminiszterium falai is kívül, meg belül a legkülönbözőbb szövegű plakátokkal vannak teleragasztva.

A szerb kultuszminiszterium palotájában ültötte fel tanyáját a kormányzóságnak intendaturája. A márvánnyal burkolt előcsarnokban szerb miniszterek mellszobrai között igen élénk a forgalom. Itt bonyolítjuk le az élelmezési kérdéseket és ügyeket. Itt eszközlünk ki mi is az engedélyt arra, hogy egy kis kóstolót vihessünk magunkkal a jófajta szerb füstölt kolbászból és sonkából, melynek kilója itten még csak 6 kor. 60 fillérbe kerül.

Ugyanitt kaptunk engedélyt arra is, hogy néhány száz finom osztrák-magyar cigarettát kivihessünk.

A közéleti viszonyok Belgrádban igen jóknak mondhatók. A kormányzóságra hárul az a feladat is, hogy a szerb fővárosnak körülbelől 35—40 ezernyi szerb lakosságát is élelemmel ellássa.

A kormányzósági hadbiztonság vezeti az összes élelmezési ügyeket. A Terményértékesítő Hivatal még a lábán lefoglalja az összes terményeket. Kibujni ez alól nem igen lehet, mert az egyes kerületi parancsnokságoknál a legpontosabb nyilvántartást vezetik minden talpalatnyi bevetett földről. A terményeknek egyharmadrésze a termelőt illeti meg, míg a másik kétharmadrészel a kormányzóság rendelkezik. Az élelmiszerek vásárlásánál a jegyrendszer van bevezetve. Az illetékes fejadag és a maximális árak hetenkint közhírré tételnek.

A cikkek kiszolgáltatása Belgrád városi elárusító helyekben történik, melyek a rendőrség felügyelete alatt állanak. — A fejadag kiszabása elég bőséges. Pl. husból fejenként és hetenkint 1 kgm, nulláslisztből 4 és fél kg, kenyérlisztből 6 és fél kg. illetékes. — A marha husnak kilója 5 K 50, a disznó husé 6-80 kor.

A közéleti viszonyok megkönnyítése céljából a kb 20—20 közéleti kerületből 2—3 kerületet mindig szabaddá tesz a kormányzóság. A szabaddá tett kerületekben azután egyáltalán nem rekvirálnak. A hadbiztonságtól bevásárlási engedélyt nyert szerb lakosság ezekben a kerületekben tetszés szerint vásárolhat mindent.

A maximális hátrányai Szerbiában is érezhetők. Az árak eltűnnek. Az utcák általában vége igen jó benyomást gyakorolnak az emberre. — Igen szép, nagy üzletek bőségesen találhatóak, de rémületesen drága minden.

Az egyes kereskedőknek szintén a kormányzóság ad bevásárlási engedélyt az egyes

árucikkre. Egy pár durva cipő pl 300 koronába kerül. A ruhát is alig lehet megfizetni.

A konakkal szemben, annak közelében fölfedezzük Hartwig orosz követnek az elegáns földszinti palotáját. Be vannak csukva az ablakok, a függönyök leeresztve. A háborúra uszító orosz diplomata már régen a föld alatt nyugszik.

Ellátogattunk a konak melletti romantikus, régi temetőbe is. Árnyas fák tövében régi siremlékek huzódnak meg. Egy néhány gránátnak a nyomát itt is felfedezhetjük.

Belépünk a temető kápolnájába. Néma kövek véres tragédiát juttatnak eszünkbe. Ide temették el a királygyilkosok szerencsétlen áldozatait. EGYMÁS MELLETT NYUGSZANAK lent a kriptában Obrenovics Sándor és Draga Masin.

Egyszerű két fakereszt lakonikus rövid felirással jelezte a tragikus két sírnak a helyét, amikor a mieink Belgrádba bevonultak, de ma már egy szép fehér márvány siremlék támaszkodik neki a templom falának. A két kis fakeresztet is otthagyták a mieink, nekitámasztva a márvány siremléknek. A nagy Mihály fejedelem is itt van eltemetve. Tovább megyünk.

Az osztrák-magyar követség egyemeletes sárga háza előtt magyar baka áll őrségen. Itt lakik most br. Rhemen, Szerbia kormányzója.

A Studenicka Ulica 20. szám alatt van ez a nevezetes épület, mely 1914 ben oly izgalmas napoknak volt a tanuja. Itt ütötte meg a guta Hartwig orosz követet is.

Már erősen alkonyodott, amikor ráakadtam a követség közelében a Poslanicka Ulicán az egyedüli belgrádi róm. kath. kis kápolnára. Belépek a már csaknem teljesen sötét templomba, melyben csupán az öröklámpának gyenge vörös fénye áraszt némi kis fényt.

A szentség előtt mély áhitattal térdre borulva imádkozik néhány József baka... és legyen meg a Te akaratod miképpen a mennyben azonképpen itt a földön is.

És valahol ott Biharországban egy bogárháti kis házikóban talán éppen e pillanatban szintén imádkoznak... és ez imádságok ott fölnt az Ur trónusánál egyesülve a közös kéréssel ostromolják az Eget: Uram add vissza mielőbb az oly régen elvesztett áldásos békénket.

Burián Bulgáriához való viszonyunkról.

Budapest, május 21. (Saját tudósítónktól.) Szófiából jelentik: A N. Fr. Pr. alkalmi tudósítója beszélgetést folytatott gróf Burián külügyminiszterrel, aki tudvalevőleg Károly királyt Szófiába elkísérte. A külügyminiszter a tudósító előtt a következő kijelentést tette:

— Bulgária és én régi jóbarátok vagyunk s boldognak érzem magam, hogy ismét bolgár földre léptem, ahol két évig mint diplomata működtem. Bulgária népe a saját erejéből a Balkán első hatalmi tényezőjévé küzdötte fel magát s most azon jól megérdemelt szerencse érte, hogy *becsülete, vitézsége és szövetségi hűsége gyümölcseit learathatja*. Az ántánt államai közt a meghasonlás, a bomlás tünetei mutatkoznak, a mi szövetségünk egyre erősebbé és bensőbbé válik. Bulgáriával mindenben egyetértünk, lehetnek ugyan egyes átmeneti, tisztázatlan kérdések, így a Dobrudzsa ügye is, mely Bulgáriában némi elégtelenséget keltett; úgy hiszem azonban, hogy ezen kérdést is végül Bulgária javára fogják megoldani. — Még türelemre van szükség, nem szabad elfeledni, hogy még benne vagyunk a világháboruban.

Küzdelem a Kemmel-hegyért.

Berlin, május 21. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

A Kemmel tegnap ismét célpontja volt erős ellenséges támadásoknak, amelyek véresen meghiusultak. A Kemmel-hegy védői teljes sikert arattak. A Vorme Zealetől Boanocsterig terjedő harcvonalon igen erős tüzharc vezette be a gyalogsági támadásokat, amelyeknek főlökései a Kemmel-hegy és annak nyugati lejtői ellen irányultak. Az elől harcba vetett francia csapatok több hullámban törtek elő. Gyalogsági és tüzérségi tüzelésünk ereje a rohamokat meghiusította és súlyos veszteségek mellett visszavonulásra kényszerítette őket. Az ellenségnek töleszszakaszokba való betöréseit ellenlökésekkel ismét helyreállítottuk, még egy francia fészek maradt vissza. Loketől keletre.

A foglyok vallomásai szerint angol hadosztályok a harmadik vonalban állottak készenlétben. Miután a franciák minden kísérlete eredménytelen maradt, ezek alkalmazására sor nem kerülhetett. Este és éjjel a tüzérségi tűz több ízben a legnagyobb heveséget érte el.

A Lokkerből kiinduló, este megismételt ellenséges támadásokat és éjjeli részletelőretöréseket Lökkertől északkeletre visszavertük.

A déli harcvonalakon a nappal aránylag csendesesen telt el. Ütegállásaink és a hátunk mögött fekvő helységek a Lys mindkét part-

ján erős tűz alatt állottak. Különösen Merulettől északnyugatra a helyi gyalogsági harcok alkalmával, este Bucquvi és Hébuterne mellett, Villers Bretenneaux-tól délre és az Avre mentén átmenetileg szintén fokozódott a tűz.

A többi harcvonalon nem történt jelentősebb esemény.

A három legutolsó napon 59 ellenséges repülőgépet és 3 kötött léggömböt lezuhánásra kényszerítettünk. L. Wenhard hadnagy 24 ik és Runey elörmester 20. és 21 ik légi győzelmét aratta.

Nagy élénkség az olasz fronton.

Budapest, május 21. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Olasz harctér.

Az olasz arcvonalon a mindkét részről kifejtett felderítő tevékenység több rendbeli harci cselekményre vezetett. Poni tól délkeletre a pünkösdi vasárnapjára virradó éjjelen a magyar gyalogsági osztagok előretörték az ellenséges állásokba. A Boppio tó mentén, Asiago-nál és a Sasso-Rosson olasz járőröket visszavertünk. Tenernél erősebb felderítő osztagokat ellenlökéssel visszavetettünk. — Capo Sile nél az olaszok elragadtak tőlünk egy előőrs-árkot.

A cs. és kir. 14-ik repülőszázad e hó 19-én négy ellenséges repülőgépet lőtt le, amelyek mind a mi területünkön zuhantak le.

A vezérkar főnöke.

Németország a nyugati hatalmaktól hadikárpótlást követel.

Budapest, május 21. (Saját tudósítónktól.) Drezdából jelentik: A szász tartományi gyűlésen Sidovics miniszter egy beszédében kijelentette, hogy Németországnak változatlan az az álláspontja, hogy a nyugati hatalmaktól hadikárpótlást fog követelni. A miniszter azon meggyőződésének is kifejezést adott, hogy Németország ezen célját el is fogja érni.

Ujabb forradalmi mozgalom Irországban.

Budapest, május 21. (Saját tudósítónktól.) Hágából a Reuter ügynökség jelenti: A legutóbbi jelentések szerint az Irországi letartóztatott személyek száma meghaladja az ötszázat. A letartóztatottak között számos képviselő van, akik tagjai a sinnfeisz-pártnak s akiket hazaárulással vádolnak. A letartóztatások a reggeli órákban történtek, amikor még mindenütt nyugalom volt, úgy hogy komolyabb rendzavarások a letartóztatásokkal kapcsolatban nem fordultak elő.

A vasárnapi londoni repülő-támadás áldozatai.

Budapest, május 21. (Saját tudósítónktól.) A Reuter ügynökség hivatalosan jelenti: A vasárnap éjjeli, London ellen intézett repülő-támadás veszteségei a következők: *halottakban 17 férfi, 14 nő, 6 gyermek, sebesültekben 83 férfi 48 nő, 23 gyermek*. Vidékről eddig 3 halottat jelentettek. Házakban és egyéb vagyokban jelentékeny kár történt.

A Palesztinában küzdő hadsereg Károly királyhoz.

Budapest, május 21. (Saját tudósítónktól.) Konstantinápolyból jelentik: Károly király táviratot kapott a Palesztinában küzdő szövetséges hadsereg főparancsnokától, melyben a csapatoknak a Jordán keleti partján most kivívott győzelme alkalmából a főparancsnok üdvözlő Ófelségét. Károly király válaszában táviratában köszönettel fogadta az üdvözlést s azon reményének adott kifejezést, hogy a minden fronton kitartó szövetségi hűség a végleges győzelemre juttatja a szövetségeseket.

Az Orsolya zárda záróünnepélye.

Az Orsolya zárda polgári leányiskolájának IV. osztálya ma délután 5 órakor záróünnepélyt rendez a következő műsorral:

1. Máreveilchen, zongorázza Ille Mária.
 2. A gyermek bizalma, szavalja Sürger Illi.
 3. Kuruc dalok, éneklí a polg. IV. oszt.
 4. Augustinus, szavalja Pacsay Marcsa.
 5. Adieu Maria Stuart, szavalja Medvigy Olga.
 6. Cocur d' une mere, szavalja Csanády Böske.
 7. Roccoccó tánc, lejtik Antalóczy Ibi és Rhédey Joca, zongorán kíséri Szemethy Paula.
 8. Bucusu az iskolától (duett), éneklí Fehér Jolán és Magyar Mici.
 9. Jóság diadala, színmű 3 felvonásban. Irta Nagy Árnka polg. isk. tanárnő. Személyek: Katinka — Altnöder Rózsika, Ilus — Rhédey Joca, Edit — Csordacsics Etuka. Nora — Szunyogh Viola, Gizi — Péter Nusi, Huncutka — Hádinger Nusi, Öreg néni — Dobi Irma, Szeretet szelleme — Antalóczy Ibi, Jóság szelleme — Vajnovszki Irénke, Csábitás szelleme — Tóth Ilus, Munka szelleme — Partli Böske.
- Az első felvonás után játszik Standorgi Nucika. Második felvonás után Szemethy Paula.
10. Bucusu beszéd, tartja Muzsai Magdus.
 11. Ocskay, szavalja Tóth Ilus.
 12. Szűz Máriához, éneklí a IV. osztály.

Schack Béla dr Nagyváradon.

A nagyvárad felsőkereskedelmi fiú és leányiskolában, amelyet Schuszték Adolf dr. vezet újjászervezése óta elismerésreméltóan, tegnap kezdődtek meg az írásbeli érettségi vizsgálatok a magyar irodalomtörténetből s folytatódnak jövő hétfőig, amikor is két heti szünet után a szóbeli érettségire kerül a sor. Az érettségire a kereskedelmi iskolák minisztériumi ügyosztályvezetője, Schack Béla dr főigazgató, miniszteri tanácsos tegnap Nagyváradra érkezett s behatóan megtekintette az intézetet s a tanítás menetét megfigyelte. Munkatársunknak erről a következőket mondotta:

— Most voltam a középkereskedelmi iskolában egy előadáson s a könyvvitelből hallottam néhány jellemző, tömör és precíz feleletet. Mondhatom, nagy gyönyörűségemre vált a módszer, amellyel Schuszték Adolf dr igazgató tanít. Hiszen ez egy hibátlan pedagógia, amely a háborus akadályokon keresztül is eléri célját és tudást ad.

Megkérdeztük Schack drt, mi lesz az érettségi eltörlésével.

— Az érettségi eltörlése, felelte, már Zichy János grófnak kedvenc terve volt. Mi a mai tantervhez kénytelenek vagyunk alkalmazkodni, de ha a középiskolákban eltörlőnk, mi szívesen megyünk utánuk. Sok verejtéket, félelmet, drukkot és idegességet spórolnánk meg az ifjúságnál, az bizonyos,

de nálunk úgy is le van egyszerűsítve az érettségi s nem kell tőle félni senkinek, hiszen idáig jól megrostálja az iskola a tanulókat.

Csakugyan, a fiú kereskedelmiben 5-öt nem bocsátottak érettségire, kettő nem járt rendszeren s nem jelentkezett, 3 nem volt alkalmas.

Érdekes, hogy maga az ifjúság ebből kettőnél helyesnek ítélte az érettségire való menetel tilalmát.

A főigazgató, akit Hollaender Rózi tanárnő, Kun Gyula dr. Kotzmann János dr, Wawrek Kálmán dr tanárok és Schuszték Adolf dr igazgató láttak el felvilágosításokkal, az éjjel elutazott Nagyváradról.

A Gazdasági és Iparbank átköltözött.

Az ünnepek alatt a Gazdasági és Iparbank szállást változtatott. Ez a kitűnő pénzügyintézet, Széchenyi Jenő kanonok alapítása, amely közgazdasági életünkben olyan jelentős szerepet játszott s hasznos feladatokat végzett, elhagyta alakulása óta birt helyiségeit s a Szent László-térről a Kossuth Lajos utcába költözött a Biharmegyei Takarékpénztárba, amelylyel összeolvadt.

Romantikus idők tanuja volt ez a ház, amelynek emeletén a bank dolgozott s ahol Széchenyi Jenő kanonok, Rádl Ödön, Ternyey Antal igazgató segítették lábra kereskedelmi és gazdasági életünket. A bank ügyészi irodájában ott dolgoztak Czifra Kálmán dr, a későbbi főispán, Thury Kálmán dr, a kamara mostani elnöke, Szűts Dezső hirlapíró és sok más jeles jogászember. Ott keresztelték el az intézetet kezdőbetűiről G. i. b.-nek.

Egy erős, meggyökerezett, hatékony pénzügyi tényező szűnt meg a Gazdasági és Iparbankkal, hogy annál erősebben feltámadjon a testvérvállalatban.

Az átköltözés gyorsan ment, a butorok hamar helyet cseréltek, a nagy Wertheim-szekerényeket hatalmas gerendákon csuszatták le az emberek, egy-két napig hangos zajtól viszhangzott a ház.

A Gazdasági és Iparbank tehát tegnap óta — volt. Igazgatói, tisztviselői elhelyezkedtek az új palotában, kivéve Ternyey Antalt, aki június 1-én nyugdíjba megy. Ternyey Ármin és Szász Gyula a Biharmegyei Takarékpénztár igazgatói lettek, Sürger Bertalan pedig pénztári főnök, Bíró József főkönyvelő s a többi hivatalnok, kisasszony s a szolgák mind megmaradtak az új helyen is. Így meggyarapodva, megizmosodva lát új és nagy feladatai után a Biharmegyei Takarékpénztár, amelyet Havas Mór kir. tanácsos, vezérigazgató vezet céltudatosan, akinek az új elhelyezkedés több gondot juttatott, de az új emberekkel újabb erőt és energiát is.

Az állami tisztviselők Wekerlénél.

Még mindig csak ígérek.

Budapest, május 21. (Saját tudósítónktól.) Az Est közli: Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt 9 órakor fogadta az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének küldöttségét, akiket Kosinszky Viktor vezetett.

A küldöttség vezetője kérte a tisztviselők helyzetének sürgős javítását s azt, hogy e tekintetben beadott felterjesztésüket a kormány vegye tárgyalás alá s akár igennel, akár nemmel adjon határozott választ, mert az egyesület vezetősége a folytonos halogatásért nem vállalhatja a felelősséget.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy ismeri a helyzetet, de hivatkozott arra, hogy a kormány nem valószínűleg idevonatkozó programját. Tárgyalások folynak, hogy az állami birtokok terményeit a tisztviselők kapják s a kormány azon van, hogy a helyzeten az egyetlen módon, naturaliakkal segítsen.

A küldöttség vezetője ezután azt kérte, hogy a kormány ruhasegély címén a tisztviselőknek 1200 koronát s minden családtag után 400—400 koronát utalványozzon. Wekerle miniszterelnök e kérésre azt felelte, hogy a ruhasegély ilyen alapon az államnak 560 millió koronába kerülne s hogy erre vonatkozólag végleges választ nem adhat.

Megígérte azonban, hogy kiküld egy megbízottat, aki a tisztviselők központi bizottságával megvitatja a segítség módjait s megállapodásra jut a segítség sorrendje és mérvére nézve.

Végül megígérte még a miniszterelnök, hogy a tisztviselők kérését holnap a minisztertanács elé fogja terjeszteni, amely véglegesen dönteni fog.

Dr Molnár Kálmán utban hazafelé.

Harmincnyolc hónapi orosz fogság után.

Piros Pünkösöd napján nagy örömhirt hozott a táviró Nagyvárad egyik kiváló, tekintélyes polgárának: dr Molnár Imre nyug. jogtanárnak. Az orosz fogságból hazafelé igyekvő fia: dr Molnár Kálmán egri lyceumi jogtanár küldte érte aggódó öreg szüleinek, hogy utban hazafelé, már átlépte az orosz határt.

A rövid pár szóban mennyi örömet, boldogságot hozott az aggódó szülei szíveknek ez a kis távirat.

Dr Molnár Kálmán, a fiatal tudós tudvalevőleg mint főhadnagy Przmysli várában teljesített szolgálatot s nemcsak karddal, hanem száz veszély között tollal is szolgálta hazáját. Ő alapította és szerkesztette az első magyar háborus lapot, a távol

FOGAK

TELEFON 10-50.

Foghuzás, Fogtömés és a legmodernebb fogtechnikai munkák, ugymint Kautschukban és aranyban foglalt fogak, szájpaddal vagy anélkül és öntött arany hidmunkák a legtökéletesebben műtermekben készülnek.

BERDACH JENŐ ÁLL. VIZSG. FOGTECHNIKUS. NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 6. I. EM.

idegen Przemysl várában, amelyben lelkesítette a magyar katonákat az édes hazai nyelven.

Mikor a muszka hordák körülzárták a monarchia híres várát, hosszú hónapok szenvedései és ezer veszélyei között is megjelent dr. Molnár Kálmán „Tábori Ujságja, míg 1915 március 21-én, a vár elfoglalása előtti napon az utolsó számban elbucszott a várvédő derék katonáktól.

A vár bevételével az egész hős várvédő sereg, köztük dr. Molnár Kálmán jogtanár is, orosz fogságba esett s elhurcolták őket a Don folyóhoz s azután Ázsia hósvatagjaira.

Kétségbeejtő hosszú hónapok teltek el, míg megjött az első örömhír az agg szülőknek, hogy egyetlen fiok, aki a jövő legszebb reményeit méltán volt hivatva valóra váltani, életben van.

Dr. Molnár Kálmán azóta távol, más világrészben élte a fogság nehéz éveit, míg hosszú harmincnyolc hónap után elérkezett a szabadulás örömmel teljes napja.

Azt hisszük, hogy az a pár szó, amit Pünkösdi ünnepén a villamos szikra ide repített, nemcsak az agg szülők szívébe hozta meg a végtelen örömet, de őszintén osztozik abban a széles körben tisztelt család minden tisztelője.

A Szent Vince-intézet zene-vizsgálója.

Pünkösdi hétfőjén délután 5 órakor tartották a szokásos évszázadi zenevizsgálót a Szent Vince-intézetben, mely ugy a jelen volt nagyszámú szülőknek, mint az érdeklődőknek és növendékeknek is nagy gyönyörűséget szerzett. Megjelent a vizsgálaton dr. *Vucskics Gyula* prépost-kanonok is, aki mint az intézet igazgatója fáradhatatlanul munkálkodik, hogy a nagy Nogáll örökségét a virágzásnak minél magasabb fokára emelje.

A sikerült zenevizsga is azt bizonyítja, hogy komoly és célirányos kulturmunka folyik itt ebben a ragyogó tisztaságú hajlékban. A zenetanárnők közül elsősorban *Mártonffy Zoltánnét* említjük, akinek a növendékei rövid idő alatt gyönyörű eredményt értek el. Különösen kitűntek fejlett játékokban a kezdők közül *Ráczi Bözsi*, a két *Fekete-nővér*, *Mariska* és *Zsuzsika* és *Pezderka Mária*.

A haladók közül kitűntek különösen *Bárony Teréz*, *Risoli Ella*, *Papp Mandika*, *Csanády Kató*, *Szombach Ágnes*, *Osztatea Livia*, *Balogh Bella*, *Gajzágó Katica*, *Nagy Margit*, *Taubucz Frida* és *Schmelzer Mici*.

Szép haladást tettek *Bagossy Olga* tanárnő növendékei is és ezek közül meg kell dicsérenünk *Czink György*, *Nagy Sándor*, *Zeke Árpád* és a haladók közül *Pongrácz Gyula* növendékeket, akik figyelemreméltó eredményt mutattak.

Zilahy Piroska tanárnő növendékei közül szép és fejlett játékokkal tűntek ki *Vincze Margit* és *Grusinszky Sz.*

Komoly eredményt és biztos haladást konstataitunk *Tavarnay Irma* tanárnő tanítványainál is. Itt megemlítjük *Pfeiffer Mária*t és *Tempfli Karolint*.

Tekintettel a rövid szorgalmi időre, a tanárnők szép haladást értek el, amely a komoly és célirányos munka eredményei.

Megnyilt az első női méhészeti tanfolyam.

Piros pünkösdi másodnapján, délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Hegedüs Gyula* miniszteri főszámtanácsos, a földmivélsügyi miniszterium nagyváradi kirendeltségének vezetője az első női méhészeti tanfolyamot Nagyváradon, melyen a hallgatókon kívül képviseltette magát a Tiszántúli Méhészegylet is.

Hegedüs Gyula megnyitójában kifejtette a tanfolyam szükségességét, annak hasznát és hangsúlyozta, hogy a méhészkedés a mai nehéz viszonyok között nem pusztán élvezet, hanem valóságos szükségesség, amely helyes és okos gazdálkodás mellett biztos utat az ember megélhetéséhez és a jólét előmozdításához.

Szívből üdvözli a tanfolyam hallgatóit és kéri, hogy az ott elsajátított tanulmányokat mentől szélesebb körben ismertessék.

Utána *Nemes Győző* szaktanár tartott emelkedett hangú beszédet, melyben összehasonlította a méhek világát az ember világgal és különösen hangsúlyozta, hogy amely családba beköltözik a méh, oda beköltözik egyúttal a jólét és boldogság is.

Majd *Niedermann Antal*, a Tiszántúli Méhészegylet ügyvezető elnöke mondott köszönetet a miniszteri kirendeltségnek, hogy a tanfolyamot létesítette és amidőn annak vezetőinek és hallgatóinak sok szerencsét kíván, azoknak a részére, kik ugy az elméleti mint a gyakorlati téren kiváló előmenetelt tanusítanak, az egyesület részéről értékes könyvjutalmak adományozását helyezte kilátásba.

A mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatott megnyitói beszédek a hallgatóságban általában kitűnő hangulatot keltek és hisszük, hogy ezt a tanfolyamot rövid idő múlva több is követni fogja, mert iránta a legszélesebb körökben nagyobb és nagyobb érdeklődés nyilvánul.

A tanfolyamra eddig összesen 27-en jelentkeztek. Névszerint:

Hegedüs Erzsike, *Horváth Sylvia*, özv. *Rozsly Gézné*, *Jakabos Tivadarné*, *Borbély Éva*, özv. *Borbély Lászlóné*, *Borbély Judith*, *Vigh Béláné*, *Böchl Józsefné*, *Jörös Ignácné*, *Zoltán Jenőné*, özv. *Tapfer Mártonné*, *Villei Pribék Imréné*, özv. *Lendvay Jánosné*, *Főző Lilla*, *Vámosy Anna*, *Koss Gabriella*, *Koss Emma*, *Szarvas Béláné*, dr. *Germán Károlyné*, *Tóth Gézné*, *Szilvássy Jánosné*, *Mannó Anasztázia*, *Csekő Jusztina*, *Szirmay Ilona*, *Joó Irén*, *Bartha Kató*.

HIREK

* **Malatinszky Lajos főispán marad.** *Wekerle Sándor* dr. miniszterelnök tegnap Budapestre hívatta *Malatinszky Lajos* megyei főispánt, hogy közölje vele azt a kívánságát, amely a főispáni állásban való megmaradására vonatkozik. Valószínű, hogy ez alkalommal a városi főispáni szék betöltésének kérdése is szóba került s azt a megoldást, amelyre már van precedens, hogy t. i. a két főispánság újból egy kézbe kerüljön a kormánybiztosság megszűnése után, a város közönsége is szívesen látná. A főispán ma érkezik vissza Budapestről.

* **Katonai előléptetések.** A király *Derka Károly* 34 tüzér ezredbeli századost őrnaggyá, *Miskolczy Hugó* 37. gy. e. bel. és *Csordás János* 101. gy. e. bel. hadnagyokat főhadnaggyá, a 4. honvédezdrebeli *Kenéz Sándor*, *Lakatos Sándor*, dr. *Báthory Oszkár* és *Iovag Pelhrimovszky Aladár* főhadnaggyokat századosokká nevezte ki.

* **Signum laudis.** A király a 101. gy. e. bel. *Kruczler János* tart. főhadnaggyát és *Csathó Sándor* hadnaggyát legfelsőbb dicsérelis elismerésével tüntette ki.

* **Bethlen István erdélyi miniszter.** Budapestről telefonálják: a 8 Órai Ujság értesülése szerint gróf *Bethlen István* legközelebb tárcanélküli erdélyi miniszterre fogják kineveztetni. Hatáskörébe fognak tartozni nemcsak az erdélyi ügyek, hanem általában a háborudulta vidékek ügyének ellátása is.

* **Honvédeink visszakapják régi parancsnokukat.** A hadsereg főparancsnoksági rendelet *Lukachich Géza* bárót, a budapesti honvédkerület *Mária Terézia* rendes parancsnokát újból harctéri szolgálatra osztotta be. A rendelet értelmében *Lukachich altábornagy* ismét régi badosztályát, a híres 20. honvédhadosztályt veszi át, amelyhez a budapesti, székesfehérvári, nagyváradi és debreceni honvédek tartoznak s amellyel tudvalevőleg *Lukachich báró* az egész háborút végigvivekedte. *Lukachich altábornagy*, aki alig egy pár hónapja parancsnoka a budapesti honvédkerületnek, már régebben kérte harctéri beosztását a hadsereg főparancsnokságtól, a mely a legvittebb magyar hadosztálynak most visszaadja azt a parancsnokát, akinek neve szorosan össze van forrva a 20. honvédhadosztály legendás hírével.

* **Az iparoktatási bizottság ülése.** A városi iparoktatási bizottság a városháza bizottsági termében ma délután 5 órakor ülést tart.

* **A vármegye rendkívüli közgyűlése.** *Malatinszky Lajos* főispán Biharmegye rendkívüli közgyűlését május hó 29. napjának délelőtt 9 órájára hívta össze a vármegye-ház nagytermébe.

A rendkívüli közgyűlés tárgyai lesznek: 1. *Andaházy Szilágyi Mihály* féle alapítványi hely betöltése. 2. *Gróf Buttler János* féle alapítványi hely betöltése. 3. A vasúthoz vezető utakon szedett vámok engedélyének meghosszabbítása. 4. *Lévi Lajos* komádi-i hidvámberő ajánlata. 5. *Árvaszéki ülnöki és irnoki állások* szervezése. 6. dr. *Bulyanovits Rudolf* szabadság iránti kérvénye. 7. Közélmézéssel kapcsolatos intézkedések. 8. *Stefáni Szövetség* kérvénye segély iránt. 9. A belényesi kórház ápolási díjának felemelése.

* **Lukács Ödön nővére meghalt.** Élt Nagyváradon csöndben, fájalmának egy jószágos uriaszony, özvegy dr. *Szabó Imréné Lukács Ilona*, *Lukács Ödön* polgármester-helyettes testvére. Pünkösdre súlyos beteg lett s az ünnep másodnapján jobblétre szenderült. A haláleset súlyosan érinti szerető testvérét, *Lukács Ödönt*, vele együtt özvegy *Garamszegi Géczy Géznét*, dr. *Gombos Jánosné* és *Lukács Tihamért*, testvéreit, nagybátyját, nemes *Fabricius Dezsőt*, sógorait, sógornőit, köztük magyarcsékei *Korda Hedviget* és sok unokaöccsét és unokahugát. A temetés ma, szerdán délelőtt 10 órakor lesz a Rákóczi-ut 55 számú háztól s a halottat az olalszi sírkertben helyezik örök nyugalomra.

* **Megálltak a villamosok.** Tegnap délután a városi villamosvasutnál üzemmárvolt. A gépházban az a főcső, amely gőzzel táplálja a gépeket, kilyukadt s a gőz a gépházban oszlott szét. Emiatt a gépeket nem tudták táplálni s az üzemet egy órára be kellett szüntetni. A kocsik megálltak s a főcső helyreállítása után indult meg a forgalom.

* **Halálozás.** Nagyvárad régi érdemes polgára *Stitz Mihály* élte 64-ik évében tegnap elhunyt. Temetése ma, szerdán délután 4 órakor megy végbe a Ferencz-utca 12. számú gyászháztól a róm. kath. egyház szertartása szerint.

* **Adólajstromok közszemlén.** Nagyvárad város adóhivatala részéről értesitem az adózókat, miszerint az I. ker. Olaszi városrésze vonatkozó 1917. évi 3. oszt. ker. adó kivétési lajstromok a városi adóhivatal 23. sz. szobájában f. évi május hó 22-től május 30-ig bezárólag közszemlére ki van téve, azokat a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s esetleges felszólamlását tovább 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatóságnak írásba beadhathja. Városi adóhivatal. Nagyvárad, 1918. évi május hó 21. Juricskay Barna s. k. pénz- és adóügyi tanácsos.

* **A katonai rendőrség elfogott egy álkadétot.** Kállay Sándor, a nagyvárad katonai rendőrség detektívje tegnap táviratilag tett jelentést arról, hogy Békéscsabán egy kadétörmeztartó tartóztatott le, akinek zsebében 15.000 koronát talált. Kiderült, hogy nem kadétörmeztartó, hanem hivatásos betörő.

* **Eljegyzés.** Hesz Ágoston, a nagyvárad lat. szert. püspökségi uradalom biharlonkai erdőmérnöke a pünkösdi ünnepek alatt eljegyezte Szokoly Erzsébetet, Szokoly Elemér püsp. urad. számtartó és neje bájos és nagyműveltségű leányát.

* **A jogász majális belépőjegyei.** A jogászfizuság által rendezendő majális városunknak valóságos szenzációjává nőtte ki magát, olyannyira, hogy állandó az érdeklődés, hogy hol kaphatók a majális belépőjegyei. Tájékoztatásul közöljük, hogy a nagykarabéra és táncmulatságra a belépőjegyek, melyeknek ára 5 és 3 korona, máris válthatók a rendezőségnél a meghívó felmutatása ellenében. A majális délutáni nagy népiünnepélyre jegyeket nem bocsátott ki a rendezőség, ellenben 50 filléres jelvényeket készített, amelyek viselői résztvehetnek a majális ünnepeiben: a népiünnepélyen, a honvédszenekar hangversenyén, a nagy, amerikai rendszerű sorsolásban, a szépségversenyen és a konfetti csatában. A sorsjegy ára 1 korona lesz, a szépségverseny szavazólapjait 20, a konfetti 50 fillérért fogja árusítani a rendezőség. A jogászok e szép ünnep megörökítésére finom kivitelű, színes nyomásu alkalmi levelezőlapokat készítették, melyeknek ára szintén 50 fillér lesz.

* **A Gazdasági és Iparbank** a Bihar megyei Takarékpénztárral történt egyesülése folytán *Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank* bejegyzett cég alatt május 21-től kezdve *Kossuth-utca 3. szám* alatt folytatja működését. Kéri a t. ügyfeleket, hogy ezután oda fordulni sziveskedjenek. Az egyesült pénztár saját részvénytőkéje és tartalékalapjai nyolc millió korona összeget képviselnek. Az összes ügyfelek, előzékeny és korrekt üzleti eljárásbani részesítésére az intézet kiváló gondot fordít.

* **A menekült kenyércsempészettel foglalkozik.** Bejelentették a rendőrségnek, hogy egy máramarosmegyei menekült, Rubin Lázár, a Szacsavay utca 34. sz. alatti házból kenyeret akar nagy mennyiségben kicsempészni a városból. Rubin Lázár menekült az udvarban lakik nem nagy családdal. Nagyon meg volt ijedve, mikor meglátta a rendőrséget s nyomban mentséget keresett. Azt mondta, hogy a kenyeret úgy spórolta össze a lisztből s most haza akarja küldeni Borsra. A kenyereket csakhamar megtalálták tíz nagy ládában, amelyekbe tíz darab óriási kenyér volt csomagolva. A kenyerek nagyok voltak s így tüstént meg lehetett állapítani, hogy azt a mai fejkvótából nem spórolhatta össze Rubin Lázár. Azt is sikerült megállapítani, hogy Rubin a kenyereket 16 koronáért akarta eladni. Biró József a tíz postacsomag kenyeret lefoglalta s az eljárást Rubin ellen megindította.

* **Petroleum elosztás az iparosoknak.** Értesitem a testületünk kötelékébe tartozó összes iparosokat, hogy a petroleum elosztás folyó hó 22-én, azaz szerdán reggel kezdődik. Az utalványok a hivatalos óra alatt a testület helyiségében kapható meg. Tekintettel a rendezésünkre bocsájtott kevés petróleumra, figyelmeztetem az iparosokat, hogy csak is azok kaphatnak petróleumot, kik másnemű világításra berendezkedve nincsenek. Tisztelettel Czeglédy Jeremiás elnök.

* **Koszorúmegváltás.** Ember Géza főispán halála alkalmából özv. Kazinczy Gézáné 15 K, Kazinczy Mária 15 koronát adományozott koszorúmegváltás címén a Kath. Nővédő Egyesület szünidei Napközi Otthon javára. Az adományt hálással köszöni az elnökség.

* **Pályázat gondnoknői állásra.** A bihar megyei és nagyvárad Nőegylet a Lujza Otthonban megüresedett gondnoknői állásra pályázatot hirdet. A pályázó legyen 50 évnél nem idősebb, intelligens, családtalan magános urinő. Kötelessége leendő háztartást vezetni, tudjon főzni, a napi bevételekről és kiadásokról számadást vezetni. A pályázók jelentkezzenek f. évi május hó 23-tól június hó 1. napjáig alólírt egyleti alelnöknél délután 5-től 6 óráig. Özv. Nagy Ödönne, lak. Rimanóczy-utca 4. sz.

* **Zsoldos gőzmalom ipartelep és kereskedelmi részvénytársaság,** mely a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* közreműködésével 1 millió korona alaptőkével alapított és a Szentesen 1863. óta fennálló ifj. Zsoldos Ferencz cég gőzmalomát, téglagyárát, gőzfűrésztelepét, fa és szén nagykereskedését és gazdaságát vette át, f. hó 16-án megtartott rendkívüli közgyűlésének határozata értelmében egyesül az *Első Szentesi Kenyér-gyár és Kereskedelmi Részvénytársasággal* és egyidejűleg felemeli részvénytőkéjét 1.800.000 koronára.

Az igazgatóság tagjaivá megválasztottak: dr. Cicatrecis Lajos ny. főispán, (elnök) Bugyi Antal, Conrad Ottó a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója, dr. Csucs János vármegyei főjegyző, Fehér Miksa a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatója, Farkas Mihály városi tanácsnok, Kállay Tamás, országgyűlési képviselő, Ipolyi Keller Gyula földművelésügyi ministeri tanácsos, dr. Mátéffy Ferencz Szentés város polgármestere, Mátéffy László a Szentésvidéki Takarékpénztár elnökgazdátja, dr. Nagy Sándor Csongrádvármegye alispánja, boglári Simon Jakab udvari tanácsos, Sváb János és dr. Szeder Ferencz nagybirtokosok, Székács Elemér az árpádalmi uradalom igazgatója, Várady Lajos és özv. Zsoldos Ferencné. A társaság vezérigazgatója Bugyi Antal, Szentés város eddig volt helyettes polgármestere lesz.

* **Egy idősebb hadmentes gépész** nyári cséplést és gépjavitást keres. Ertsei Sándor Nagyszalonta Vidra-utca 12. szám.

* **Egy józanéletű** megbízható ember kulcsári állást keres, ki már ilyen minőségbe több éven át alkalmazva volt. Várad környékén kulcsári állást keres fizetési feltételek megjelölésével. Cim a kiadóhivatalba.

* **Őr lakással és jó fizetéssel felvétetik** a Fekete Sas részvénytársaságnál. Jelentkezni csak délután 3-5 óra között a részvénytársaság irodájában, Saspassage 22. számú lépcső, I. emelet.

* **Butorozott szobák kiadók** Zöldfa-épület emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

* **Kiadó üzlethelyiség.** A Zöldfa épületben a volt kávéházi helyiség (körülbelül 300 négyzetméter terület kiadó. Értekezhetni a „Fekete Sas és Zöldfa r.t.” irodájában, Sas-passage 22. sz. lépcső, I. emelet. Telefon 14-00.

* **Selyem a divat!** Gyönyörű kosztüm és ruhaselymek, finom gyapjuszövetek, blousok, tavaszi felöltők, kalapok, ernyők, ridikülök és piperecikkek legolcsóbban Czillér Imre nagyáruházában.

* **Az Egyesült Bank és Takarékpénztár r.t.** ezúton értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6⁰/₀-os és 5¹/₂⁰/₀-os kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

* **A Nagyvárad Hitelbank r.t.** tisztelettel értesíti t. üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 százalékos és 5 és fél százalékos kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

Legújabb fűzőket legolcsóbban Kesztenbaum Juliskánál

lehet beszerezni.

Rákóczi-ut, (Korona gyógyszerár mellett)

Telefonszám: 827.

Leibchenek félárban!

Kézimunka nagyipar és raktár! Gobelin, Kelim, Sudan, selyem, arany és chemília hímzések legdivatosabb mintákkal. Előrajzolásokat, kézi hímzést, gyöngyözést, montirozást, monogramhímzést szolid olcsó árakban készíthet Czellér Imre Nagyáruházában.

Haltenberger Vilmos

kelmefestő és vegytisztító gyáranak második számú felvételi üzlete, Szent László-tér, Dell'ortó cég mellett.

Vállal minden szakmájába tartozó munkát, elsőrendű kivitelben, mérsékelt áron.

* **Tavaszi szeplők, májfoltok, bőrvörösség, kiütés, mitreszerek ellen biztos az IPO-krem.** Ára 4 kor. és szappan víóra átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7-B.

* **Pemete- és hársfamézscukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Arany kereszt gyógyszerárában, a városháza mellett.

* **Tyukszemirtő három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket.** Ára 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7-B.

* **Ruhafesték** valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható. Ára 70 fillér. Viszonteladók árendményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7-B.

* **A Nagyvárad Agrár Takarékpénztár r.t.** ezúton értesíti t. üzletfeleit, hogy a nálá jegyzett VII. kib. 6⁰/₀-os és 5¹/₂⁰/₀-os hadikölcsön kötvények végleges címleteit pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiszolgáltatja.

* **Fényképezési lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb.** kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7-B.

* **Eladó belga óriás kék francia kosorru nyulak.** Malom-utca 8.

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET

legelőnyösebb feltételek mellett nyújt földbirtokra és nagyvárad házakra az

Egyesült Bank és Takarékpénztár r.t.

Nagyvárad.

* **A Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank** értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6⁰/₀-os és 5¹/₂⁰/₀-os végleges címleteit az elismervények beszolgáltatása ellenében az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt átvehetők.

* **Poloskairtó Noksín** biztos, kipróbált, megbízható poloskák irtására. Ára 2.40 K, nagy üveg 5 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7-B.

* Tanulságos római olajlenyomatú levelező-lapok 19 féle változatban kapható a „Tiszántúl” kiadóhivatalában, darabonként 30 fillérért.

TANÜGY

A Szent-Orsolya-rend polgári leányiskolája.

Miután a Szent Orsolya rendi leány-középiskola el nem háriható akadályok miatt kénytelen beszüntetni eddigi működését, az iskolafenntartó rend visszaállítja a polgári leányiskola eddig megszünt első és második osztályát.

A Szent Orsolya-rendi polgári leányiskola tehát a jövő iskolai évtől kezdve ismét teljes lesz. A Rend főnöksége azzal a felhívással hozza ezen körülményt azon tisztelt szülők szives tudomására, akik polgári iskolába járatni szándékoztak leányaikat a Szent-Orsolya-rend polgári iskolájában óhajtanak neveltetni és taníttatni, hogy a jövő iskolai évre mind a négy osztályra már a mostani iskolai év végén igyekezzenek leányuknak helyet biztosítani az utolsó iskolai bizonyítvány vétele után ennek, valamint keresztlevélnek és oltási, illetőleg újraoltási bizonyítványnak benyújtása által.

A Szent-Orsolya Rend nagyváradai háza a vallásos és hazafias magyar leánynevelés és oktatás céljára tanintézetet mellett egyetemes, nagy internátust is tart fenn. Azon folyamodóknak, akik az internátusba való felvételét kérik, kötelező nyilatkozattétel aláírása végett elküldik a bennlakó növendékekre vonatkozó szabályzatot. A kérvényeket a Szent Orsolya Rend Főnöksége, Nagyvárad, Szilágyi Dezső u. 1. sz. címre kell küldeni.

Színház.

Heti műsor:

Szerda: Trilby. Sik Rezső 2 ik fellépte.
Csütörtök: Három a kislány. Sik Rezső 3-ik fellépte.
Péntek: A velencei kalmár, Sik Rezső 4-ik fellépte.
Szombat d. u. Lyon Lea. Sik Rezső 5-ik fellépte.
Szombat este: Cigányprimás. Sik Rezső utolsó fellépte.
Vasárnap d. u.: Boszorkányvár.
Vasárnap este: Hotel Imperial. Ujdonság.

A Hotel Imperial vasárnapi bemutatója.

A fővárosi kritika állapította meg, hogy a magyar szerző színpadi alkotásának régen volt olyan jelentős és maradandónak ígérkezett sikere, mint amelyet Biró Lajos, Hotel Imperialja aratott.

Sajátságosan érdekes szindnab ez. — A levegője háborus ugyan, de anélkül, hogy az illusztris szerző felhasználta volna azokat a már hatástalanságig elkoportatott frázisokat, amelyek immár negyedéves vérzivatar elején, görögtüzfénybe borították a háborus szindnabokat.

A Hotel Imperialban a maga előkelő stílusával inkább a béke himnuszát zengi Biró Lajos, akinek szenzációs hatása darabját e hét vasárnapján mutatja be a társulat.

Még a pünkösdi ünnepek alatt hire ment egy Nagyváradon, mint a vidéken a Hotel Imperial bemutatójának és azóta már erős ostrom alatt áll a színházi pénztár, amely a vármegyéből is tömegesen kapja a telefonmegrendeléseket a színházi jegyek biztosítása végett.

Sik Rezső vendégszínháza. Mint az előrelátható volt, Sik Rezső, a budapesti Városi színház kiváló művészt a legnagyobb rokon-szenyvel fogadta a nagyváradai közönség, amely ennek a kiváló művésznek e heti, valamennyi vendégszínháza a maga legmelegebb érdeklődésével zsufozott házat biztosít. Ma este a mindig méltó érdeklődéssel fogadott Trilbi Svengálójában lép fel Sik Rezső, akinek ez a komoly művészi tudást igénylő szerep egyik legjelesebb alakítása. Trilbi szerepében pompás partnere a vendégművésznek Polgár Mariska, akinek Trilbijét a közönség mindig méltán megérdemelt ovációszerű elismeréssel honorálta. — Csütörtökön este a bájos zenéjű Schubert operette: a Három a kis lány Tschöl papáját játssza Sik Rezső, aki ebben a szerepében már a bemutatónak alkalmával feledhetetlen sikert aratott.

Nyilttér.

Árjegyzék:

Porcellán tásza, üveggel	8
Majolika gyümölcs állvány	8
Majolika tálca fogóval	8
Majolika cukortartó díszes	8
Majolika gyümölcs készlet	8
Vizes készlet csiszolt üveggel	8
Boros	8
Likőr	8
Sörökészlet színes aranyozással	8
Boroskészlet színes	8
Vizeskészlet színes	8
Likőrkészlet színes	8
Befőtteskészlet kristály ísker	8
Gyümölcs készlet kristály üveggel	8
Majolika fali sótartó színes	5
Majolika vizeskanca színes	5
Kenyér kosár színes üveggel	5
China ezüst cukortartó	5
China ezüst gyümölcs állvány	5
Majolika virágvas színes	5
Majolika virágfazék	5
Majolika dísz figura	5
Porcellán főzőlábos	5
Porcellán főzőfazék	5
Teáskészlet színes aranyozással	40
Kávéskészlet színes aranyozással	40
Fekete kávé színes aranyozással	80
Ebédlekvés készlet színes aranyozással	120
Hidrefelvágtató készlet színes aranyozással	20
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	80
Fali likőr színes aranyozott kerettel	25
Asztali lámpa teljesen felzerelve	25
Függő	25
Teás pohár China ezüst foglalatban	3
Teás csésze szim. finom aranyozással	8
Kávé	3
Köpcsesze	3
Főzőlábos barna tüzálló füllel	3

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt vizek, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablaküvegzés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és diszjúru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

APOLLÓ

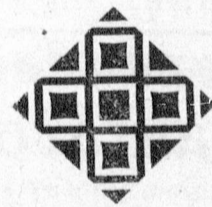
mozgó színház

AZ ÓRIÁS OKLE

Nagy társadalmi dráma 2 részben 7 felv.

HENNY PORTEN nagy attrakciója.

I-ső rész május hó 22-én és 25-én, szerdán és csütörtökön. II-ik rész bemutatásra kerül május 28-án és 29-én, kedden és szerdán.

Az előadások kezdete a mai naptól a nyári idény tartama alatt köznapokon d. u. 1/2 7 és este 9 órakor.

szombaton d. u. 1/2 5 órától folytatólagosan vasárnap d. u. 5 órától folytatólagosan

Pénztárnyitás délután 5 órakor.

APOLLÓ mozgó- színház	MA
	Az óriás ökle I. rész Henny Porten a főszerepben. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 óraker kezdődnek

VIGADÓ mozgó- színház	MA
	Gesztó gyermeke társadalmi dráma 3 felv. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 óraker kezdődnek

URÁNIA mozgó- színház	MA
	Lángokon keresztül dráma 3 felvonásban. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 óraker kezdődnek

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6.

Előnyös összeköttéseink folytán abban
a kellemes helyzetben vagyunk, hogy
**anuitásos és kamatozó
jelzálogkölcsonöket**

úgy földekre mint városi bérházakra
15—65 évi időtartamra a legelőnyö-
sebb kamattétel mellett

**minden árfolyam levo-
nás nélkül**

készpénzben folyósítunk.

Polgári Takarékpénztár
Részvénytársaság
Nagy-Várad.

Beraktározás.

Áruk, butorok, termények stb. hosz-
szabb vagy rövidebb időre való be-
raktározására megfelelő helyiségek,
ezeken kívül boros- és szárazpincék,
istállók, kocsiszemek is állanak ren-
delkezésre. A beraktározott árukat
tűz- és betörés ellen biztosítjuk.
Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas. és Zöldfa R.-T.
beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.

TELEFONSZÁM: 14-00.

Eladó ingatlanok.

Láhner György-u. 4-6 sz. 1-1 e. bérház.
Damjanich-u. 2. sz. 1 emeletes bérház.
Nagyteleki-u. 15. sz. ház nagy telekkel.
Ritoók Zsigmond-u. 15. sz. ház.
Nagytemető-u. 13. sz. ház egyszobás
lakásokkal.

Templom-téren ház 1 szobás lakásokkal.
Malom-u. 12. sz. ház.

Kórház-utcán nagy üres telek.

Felvilágosítást nyújt a

Belvárosi Népbank (Magyar Bank helyiségében)

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szigligeti-színház mű-
vésznőinek egyedüli fűző
szállítója. — Tisztításo-
kat és átalakításokat
elvégeztünk. Fűzők mér-
ték után a legrövidebb
idő alatt elkészítetnek.

Polgári Takarékpénztár r.-t.
Nagyvárad, Kossuth-utca 6. sz.

Házakra és földekre legelőnyösebb a 10—15
évre szóló és

**a kamattétel változatlan-
ságát előre biztosító kamatozó**

jelzálogkölcson, melyet szolid feltételek mellett
a Polgári Takarékpénztár nyújt.

Új férfiszabó műhely!

Szives tudomására hozom a tisztelt
uri közönségnek, hogy

**URI-DIVAT SZABÓMŰHELYEMET
MEGNYITOTTAM.**

Elvállalom új ruhák készítését a
legújabb divat szerint, ugyszintén
ruhák fordítását és vasalását mér-
sékelt áron. Meghívásra házhöz
megyek. Kérem a n. é. közönség
szives támogatását

Tisztelettel

Hottya Károly

uri-divatszabó

Szent János-utca 42.

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Bémer-tér 2.

Befizetett részvénytőke 1.000.000 kor.

Elfogad takarékbetéteket köny-
vecskékre és folyószámlára és
azt előnyösen kamatoztatja. Le-
számítol váltókat. Engedélyez
előnyös feltételek mellett jelzá-
logkölcsonöket törlesztésekre.
Előleget ad értékpapírokra.

VAS és rézágak,

afrik és lószőrmatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: össze-
hajtós ágyak eredeti
gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon-szám: 558.

A Sajtó hölgybizottság

könyv és lapterjesztő vállalata:
a Kossuth Lajos-utcai trafikban
ajánlja könyveit és lapjait

Ne vásároljunk könyveket, mi-
előtt szét nem néztünk a Sajtó
hölgybizottság

BIZOMÁNYI ÜZLETÉBEN

Támogassuk ezen új vállalatot!!!

Felső kereskedelmi és polgári iskolai

**magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle**

ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kez-
dődik új ker. tanfolyam

hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.

Béthy Ödön-u. 30.

Telefon 1000.

Eladó ingatlanok:

Bémer-téren „Emke” 3 emeletes palota,
Rulikovszky-ut 18 sz. 1 emeletes bérház,
Nyomda-u. 4. sz. Vidor-féle ház nagy
parkkal.

Felvilágosítást nyújt a
Magyar Bank r.-t.

Feketegyőrösön

(Tenke mellett) 135
kis hold szántóföld
szabad kézből eladó.

Értekezhetni az

Általános Takarékpénztárnál
Nagyvárad, Bémer-tér.